U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **I. K.**, zastoupený Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur., advokátem se sídlem Karolínská 654/2, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2015, č. j. OAM-130/LE-BE02-P15-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2016, č. j. 49 Az 103/2015 - 86,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozsudek krajského soudu

[1] Rozsudkem ze dne 26. 1. 2016, č. j. 49 Az 103/2015 - 86, zamítl Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2015, č. j. OAM-130/LE-BE02-P15-2015. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), žalobci neuděluje.

[2] V odůvodnění napadeného rozsudku se krajský soud nejprve zabýval námitkou žalobce, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci ve vztahu k situaci v zemi původu. K tomuto krajský soud uvedl, že žalovaný vycházel z několika zdrojů, předně z Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze dne 29. 1. 2015, ze Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 1. 6. 2015, z Výroční zprávy Freedom House, Svoboda ve světě 2015 - Ukrajina, ze dne 28. 1. 2015, z Výroční zprávy Human Rights Watch 2015 ze dne 29. 1. 2015, z Výroční zprávy Amnesty International 2014/2015 ze dne 25. 2. 2015, jakož i z informací poskytnutých Ministerstvem zahraničních věci České republiky. Krajský soud uvedl, že

žalovaný dostál své povinnosti řádně zjistit skutkový stav věci i s ohledem na dosavadní judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81. Krajský soud se dále ztotožnil se závěry žalovaného týkajícími se posouzení vážné újmy dle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu. Žalovaný dostatečně prokázal, že žalobci na Ukrajině nehrozí nebezpečí vážné újmy. Nutnost vykonat vojenskou službu ani případný trestní postih za nesplnění této povinnosti nelze za vážnou újmu považovat. Žalobce dále není v ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního konfliktu dle § 14a dost. 2 písm. c) zákona o azylu, neboť v zemi původu žalobce je zhoršená bezpečností situace pouze ve dvou z celkového počtu 24 oblastí, na něž je Ukrajina administrativně členěna. K tomuto žalovaný uvedl, že místo trvalého pobytu žalobce v době před prvním odjezdem z Ukrajiny v roce 1998 není v současnosti střety ukrajinských vládních vojsk a separatistů zasaženo. Nebyl naplněn ani důvod stanovený v § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalobce sice uvedl, že na území České republiky pobývá jeho přítelkyně, která je také státní příslušnicí Ukrajinské republiky, nicméně v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu není náklonnost či rodinné vazby cizince v České republice důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Špatné podmínky v ukrajinských věznicích žalobce tvrdil až v doplnění žaloby, přičemž s odkazem na navrhovaný důkaz Monitorovací zprávy Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání z 29. 4. 2014 (dále jen „zpráva CPT“) krajský soud konstatoval, že vězňům na Ukrajině nehrozí zásadní fyzické či psychické útrapy či úmrtí. Vytýkané nedostatky jsou méně závažného charakteru. Nadto samotná existence zprávy dokládá, že jsou zařízení na Ukrajině pravidelně kontrolována. Krajský soud proto námitky žalobce neshledal důvodnými a žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[4] K otázce přijatelnosti kasační stížnosti se stěžovatel nevyjádřil. Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že hlavními důvody jeho žádosti o mezinárodní ochranu byla obava z nutnosti nastoupit do armády, a tím i povinnosti účastnit se bojů na východě Ukrajiny, a obava z odsouzení a uvěznění v důsledku vyhýbání se nástupu do armády. Stěžovatel brojí proti rozhodnutí krajského soudu, neboť se dle jeho názoru nezabýval druhou z uvedených obav, tedy hrozícím trestem vězení. K tomuto stěžovatel dodává, že sama o sobě nemůže být obava z potrestání důvodem k udělení mezinárodní ochrany, nicméně tímto důvodem mohou být podmínky v ukrajinských věznicích. Stěžovatel na podporu svých tvrzení uvádí zejména judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a zprávu CPT týkající se podmínek ve věznicích, přičemž odkazuje zejména na problematiku minimální velikosti životního prostrou a celkové přeplněnosti ukrajinských vězeňských zařízení. Stěžovatel uvádí, že bylo povinností krajského soudu se s touto námitkou dostatečně zabývat. Krajský soud tak neučinil, a proto je rozhodnutí nezákonné. Stěžovatel dále namítá, že krajský soud neprovedl stěžovatelem navržený důkaz zprávou CPT. Proč se tak stalo, není z rozsudku zřejmé, neboť krajský soud svůj postup nedostatečně odůvodnil. Řízení je tedy stiženo vadou, která má za následek nezákonné rozhodnutí ve věci. Rozhodnutí je také

nepřezkoumatelné z důvodu nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů rozhodnutí. Stěžovatel dále uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., který však blíže neodůvodňuje.

[5] Žalovaný ve vyjádření odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a rozhodnutí krajského soudu. Dále uvedl, že v průběhu řízení neshledal důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu ani důvod k udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, neboť nedošlo k naplnění taxativně vymezených definičních znaků vážné újmy. Žalovaný také odkázal na Informaci MZV ČR ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045-LPTP, týkající se výkonu vojenské služby na Ukrajině, v níž se mimo jiné uvádí, že vojáci základní vojenské služby nejsou povoláváni do zóny bojových operací, pokud tam dobrovolně nechtějí být zařazeni. Dále zpráva uvádí, že ve většině případů povolaní službu nenastoupí, protože se vyhýbají převzetí povolávacího rozkazu, což ale není kvalifikováno jako trestný čin. Navíc občané dlouhodobě žijící v zahraniční nejsou povoláváni, neboť jim povolávací rozkaz nelze předat. Žalovaný také odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2012, č. j. 7 Azs 9/2012 – 46, který se zabýval podmínkami vězeňství na Ukrajině, přičemž tyto podmínky nebyly shledány jako důvod udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalovaný proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je rovněž zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany lze přitom pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, z něhož mimo jiné plyne, že *„[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“* O přijatelnou kasační stížnost se bude jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Dále bude kasační stížnost přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a

odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti (viz také např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 Azs 147/2015 – 52).

[8] Hlavní deklarované důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany se v posuzovaném případě týkaly obavy z povinnosti nastoupit do ukrajinské armády a obavy z odsouzení v případě, že tak stěžovatel neučiní. K těmto otázkám se Nejvyšší správní soud již v minulosti opakovaně vyjadřoval.

[9] K otázce odmítání nástupu k výkonu vojenské služby se Nejvyšší správní soud vyjádřil zásadním způsobem v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49: *„Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.“* Samotné odmítání tedy odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Může je zakládat, pokud je odůvodněno reálně projeveným politickým nebo náboženským předsvědčením, ovšem ani jedna z těchto situací nebyla ve stěžovatelově případě namítána.

[10] K postihu za nenastoupení vojenské služby Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 10. 2006, č. j. 3 Azs 396/2005 – 88, konstatoval, že *„obava založená na tvrzení stěžovatele, že by mohl být trestně stíhán za vyhýbání se vojenské službě, nemůže být považována za strach z pronásledování, neboť trest hrozící za vyhýbání se výkonu vojenské služby by musel mít persekuční charakter (...) Vyhýbání se vojenské službě je tak obecně chápáno jako porušení zákona a trest za porušení této povinnosti není považován za persekuci. Výkon vojenské služby je považován za povinnost plynoucí ze státoobčanského vztahu, a proto povolání k výkonu základní vojenské služby není samo o sobě skutečností zakládající pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení.“* Stěžovatel žádný perzekuční charakter možného trestního stíhání netvrdil, a proto nelze případné trestní stíhání považovat za relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany.

[11] Hlavní námitka obsažená v kasační stížnosti směřovala vůči postupu krajského soudu, který se měl nedostatečně zabývat argumentací stěžovatele týkající se

nevyhovujících podmínek v ukrajinských věznicích. Své závěry v rozsudku měl krajský soud také nedostatečně odůvodnit. Krajský soud se situací vězňů na Ukrajině zabýval v rozsudku na straně č. 7. Odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2012, č. j. 7 Azs 9/2012 – 46, které se již podmínkami ukrajinského vězenství zabývalo: *„Podle zpráv ze země původu není ani neutěšená situace v ukrajinských věznicích závažná do té míry, že by představovala pro stěžovatelku a) hrozbu takové újmy, že by mohla být kvalifikována jako vážná újma ve smyslu ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu, za kterou se považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“* Krajský soud dále zhodnotil zprávu CPT, jakožto navrhovaný důkaz, kdy shledal, že zpráva neprokazuje, že by podmínky v ukrajinském vězení byly natolik tíživé, aby stěžovateli mohly způsobit zásadní fyzické či psychické útrapy či dokonce smrt. Z výše uvedeného je zřejmé, že krajský soud se argumentací stěžovatele i předloženým důkazem zabýval, a nejedná se proto o vadu řízení, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. V otázce odůvodnění rozsudku lze přisvědčit stěžovateli, že je poměrně stručné, nicméně tato skutečnost nezakládá nepřezkoumatelnost rozsudku, neboť v odůvodnění jsou úvahy a závěry krajského soudu ve vztahu k argumentaci stěžovatele (byť stručně) vyjádřeny.

[12] Poslední námitka stěžovatele se opírá o kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Předmětné ustanovení se váže k postupu správního orgánu, avšak kasační stížnost neobsahuje blíže rozvedené důvody pochybení, kterého se měl žalovaný dopustit. Postupem žalovaného se zabýval krajský soud, který žádná pochybení neshledal. Žalovanému také nelze vytýkat ani skutečnost, že se nezabýval stavem ukrajinských věznic. Žalovaný není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody, pro které o azyl žádá. Nepřednesl-li stěžovatel námitku nevyhovujících podmínek ukrajinských věznic v řízení před žalovaným, nemůže účinně v řízení o kasační stížnosti namítat, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, když nezjišťoval důvody jiné, stěžovatelem v řízení před správním orgánem neuváděné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 – 42). Jelikož stěžovatel netvrdil žádná konkrétní pochybení v postupu žalovaného, nelze jeho kasační stížnost považovat ani v tomto ohledu za přijatelnou.

[13] Z výše uvedeného je patrné, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky uvedené v kasační stížnosti a krajský soud při svém rozhodování postupoval ve smyslu této judikatury. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost, aniž se mohl zabývat její důvodností.

[15] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu